

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського і фінансового права**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма/спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – обов’язкова

Рік набору – 2019, 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 20 с.

Розробник:

Гаркуша Андрій Олександрович,

доцент кафедри цивільного, господарського і фінансового права,

кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми:

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського і фінансового права (протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.)

Дата оновлення – 27 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри цивільного, господарського і фінансового права від 27 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ **І. Є. Криницький**

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсягі структура навчальної дисципліни.....	11
5. Теми лекційних і практичних занять.....	12
5.1. Теми лекційних занять.....	12
5.2. Теми практичних занять.....	13
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	14
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне право та національні правові системи» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» підготовки магістрів зі спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Освітньо-професійна програма «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 2		Рік підготовки: 1-й	Рік підготовки: 1-й
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-й
		Лекції	Лекції
		18 год.	4 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		22 год.	2 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		50 год.	84 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 5,0		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі взаємодії міжнародного та національного права, що передбачає проведення різноманітних досліджень і/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Завдання:

– формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі міжнародного права, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері;

– набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, котрі виникають у внутрішньодержавних та міжнародних органів в процесі їх функціонування в межах правовідносин, пов'язаних із взаємодією правовпорядків різної належності;

– здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та навчальних дисциплін «Конституційне право України», «Державне право зарубіжних країн», «Міжнародне право», «Правові засади євроінтеграції» й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв’язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації зокрема щодо: застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок щодо врегулювання конфліктів юрисдикцій у міжнародному праві; здійснення нормотворчого процесу;

– формування у студентів знань та умінь, необхідних їм для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою генерування нових знань у сфері міжнародного та національного права в контексті їх взаємодії.

Пререквізити: «Теорія держави і права»; «Конституційне право України»; «Державне (конституційне) право зарубіжних країн», «Міжнародне право».

Кореквізити: «Правові засади євроінтеграції».

Постреквізити: «Актуальні проблеми цивільного права», «Інвестиційне право».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	сформулювати поняття та зміст основних категорій міжнародного та національного права;
2.	систематизувати втілення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права різних правових сімей світу;
3.	проаналізувати взаємодію міжнародних правових систем із вітчизняними правовими інститутами;
4.	здійснити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем;
5.	інтерпретувати основні міжнародно-правові норми, а також розуміти методологію їхнього тлумачення;
6.	застосовувати міжнародно-правові норми на практиці;
7.	пояснити практику реалізації міжнародно-правових інститутів;
8.	визначити правову позицію на різних стадіях правозастосування міжнародно-правових норм в контексті множинності суб'єктного складу;
9.	запропонувати проекти правозастосовних актів у різних сферах взаємодії національного і міжнародного права;
10.	прогнозувати результат впливу проектів нормативно-правових та індивідуальних актів на міжнародно-правові відносини;

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК-1. Здатність до критичного осмислення суспільних та галузевих процесів та явищ.

ЗК-2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК-3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

- ЗК-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-7. Здатність до безперервної самоосвіти та самовдосконалення.
- ЗК-8. Здатність до інноваційної діяльності.
- ЗК-11. Здатність спілкуватися на професійні теми із представниками інших професійних груп.
- ЗК-12. Здатність до міжособистісного та інтерактивного спілкування.
- ЗК-13. Уміння шукати й використовувати різні джерела інформації.
- ЗК-14. Навички роботи в комп'ютерних мережах та використання програмних засобів.
- ЗК-15. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальних компетентностей:

- СК-1. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.
- СК-2. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати належні способи і процедури їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.
- СК-4. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення правових норм, а також знання практики їх застосування.
- СК-8. Здатність застосовувати інструменти позасудового розгляду та вирішення правових спорів.
- СК-9. Здатність застосування міждисциплінарного підходу в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- СК-11. Знання системи права Європейського Союзу та розуміння її співвідношення з правовою системою України.
- СК-12. Здатність застосовувати Європейську конвенцію з прав людини та основоположних свобод і прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
- СК-13. Здатність використовувати професійне тлумачення норм права в порівняльному взаємозв'язку щодо норм внутрішньодержавного і міжнародного права.
- СК-14. Здатність проведення порівняльно-правових досліджень
- СК-16. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
- СК-18. Здатність використовувати міждисциплінарні знання для вирішення правового завдання.
- СК-19. Уміння розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності.

Програмних результатів навчання:

- ПРН-1. Давати кваліфіковану оцінку чинного законодавства і правозастосовної практики з позицій принципів верховенства права та законності.
- ПРН-2. Використовувати правові позиції Європейського суду з прав людини.
- ПРН-4. Оцінювати правильність використання юридичної термінології і демонструвати вільне володіння юридичною технікою.
- ПРН-5. Описувати перспективи і основні тенденції розвитку юриспруденції в Україні та провідних країнах світу.
- ПРН-6. Документально оформлювати прийняте рішення по юридичній справі
- ПРН-9. Застосовувати різноманітні способи усунення прогалин в законодавстві.
- ПРН-12. Здійснювати юридичну кваліфікацію в нестандартних ситуаціях

ПРН-13. Демонструвати основні правила і принципи створення наукових текстів професійної спрямованості.

ПРН-14. Самостійно формулювати актуальну наукову проблему і пропонувати наукові шляхи її вирішення.

ПРН-16. Використовувати іноземні юридичні інформаційні ресурси.

ПРН-18. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.

ПРН-19. Створювати робочу групу (команду) для реалізації проекту, оптимально визначати функції окремих членів команди, створювати умови для вироблення загального командного рішення (реалізації проекту).

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ РЕГУЛЯТОРНИЙ МЕХАНІЗМ

Тема 1. Поняття та особливості міжнародного права у сучасний період.

Міжнародне право: поняття, особливості, предмет регулювання. Відмінність міжнародного права від внутрішньодержавного права і міжнародного приватного права. Міжнародне право, дипломатія та міжнародна політика. Поняття і класифікація норм міжнародного права. Особливості джерел міжнародного права: поняття, види. Визнання держави в міжнародному праві: поняття, види, юридичне значення. Проблеми сучасного міжнародного права.

Тема 2. Взаємодія та взаємовплив міжнародного та національного права.

Концепції співвідношення внутрішньодержавного і міжнародного права. Моністична концепція співвідношення внутрішньодержавного і міжнародного права: види, зміст та особливості. Дуалістична концепція співвідношення внутрішньодержавного і міжнародного права: зміст та особливості. Теорія координації та її специфіка. Законодавство України щодо співвідношення внутрішньодержавного і міжнародного права. Поняття і форми реалізації норм міжнародного права в національних правових системах. Юридичні форми узгодження міжнародного та національного права. Юридичне значення надання згоди Верховною Радою України на обов'язковість міжнародного договору. Міжнародно-правовий звичай і право України.

Тема 3. Система сучасного міжнародного права.

Система міжнародного права: поняття, елементи, сучасні наукові підходи щодо побудови. Роль та місце загальновизнаних принципів міжнародного права та загальних принципів права для врегулювання

міжнародних відносин. Основні і галузеві принципи міжнародного права: поняття, правове регулювання. Поняття, класифікація та взаємодія галузей сучасного міжнародного права. Принципи підтримки міжнародного миру і безпеки: правове регулювання, характеристика. Загальні засади міждержавного співробітництва на сучасному етапі: правове регулювання, характеристика.

Тема 4. Регіональні системи міжнародного права.

Поняття, характеристика та позиціонування регіональної системи міжнародного права. Види та типи регіональних систем міжнародного права. Особливості системи права в межах Ради Європи. Особливості системи права в межах Європейського Союзу. Особливості системи права в межах СНД. Регіональна система Організації Американських держав. Регіональна система права в межах Ліги Арабських держав.

Модуль 2. НАЦІОНАЛЬНЕ ПРАВО У ЙОГО ВЗАЄМОДІЇ ІЗ МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ

Тема 5. Правові системи сучасності.

Поняття правової системи та її елементи. Класифікація правових систем сучасності. Джерела права в основних правових системах сучасності. Правові системи, наближені до романо-германської (континентальної) правової сім'ї. Правові системи споріднені з англо-американською сім'єю. Релігійні правові системи. Традиційні правові системи. Типологічні особливості правової системи України.

Тема 6. Особливості джерел у правових системах сучасності.

Значення правового звичаю в основних правових системах. Роль судової практики в романо-германському англосаксонському та мусульманському праві. Закон як джерело права в основних правових системах. Правова доктрина в романо-германському, англосаксонському та мусульманському праві.

Тема 7. Конфлікт юрисдикцій правових систем.

Поняття та види юрисдикції в міжнародному праві. Принципи юрисдикцій у міжнародному праві. Види суб'єктів, наділених юрисдикцією в міжнародному праві. Поняття та класифікація конфліктів юрисдикції в міжнародному праві. Методи та засоби вирішення конфліктів юрисдикцій. Міждержавні конфлікти юрисдикцій. Конфлікти юрисдикцій між національним та міжнародним правопорядками. Конфлікти юрисдикцій МНУО. Конфлікти юрисдикцій міжнародних судових та квазісудових органів.

Тема 8. Універсалізація та уніфікація національних правових систем.

Універсалізація та уніфікація національних правових систем: поняття та засади. Основи уніфікації матеріального права національних правових систем. Основи уніфікації процесуального права національних правових систем. Уніфікація права України: засади, форми, галузі. Правові засади наближення законодавства України до права Європейського Союзу.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
Модуль 1. «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ РЕГУЛЯТОРНИЙ МЕХАНІЗМ»								
1. Поняття та особливості міжнародного права у сучасний період	9	2	2	5	9	2		7
2. Взаємодія та взаємовплив міжнародного та національного права	18	4	4	10	7			7
3. Система сучасного міжнародного права	9	2	2	5	7			7
4. Регіональні системи міжнародного права	18	4	4	10	7			7
<i>Разом</i>	54	12	12	30	44	2		42
Модуль 2. НАЦІОНАЛЬНЕ ПРАВО У ЙОГО ВЗАЄМОДІЇ ІЗ МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ								
5. Правові системи сучасності	9	1	2	5	12	1		10
6. Особливості джерел у правових системах сучасності	9	1	2	5	13	1		10
7. Конфлікт юрисдикцій правових систем.	9	2	2	5	11		2	11
8. Універсалізація та уніфікація національних правових систем.	9	2	4	5	11			11
<i>Разом</i>	36	6	10	20	46	2	2	42
Усього годин / кредитів ECTS	90 / 3,0	18	22	50	90 / 3,0	4	2	84

5. Темі лекційних і практичних занять

5.1. Темі лекційних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма

Модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ РЕГУЛЯТОРНИЙ МЕХАНІЗМ			
1. Поняття та особливості міжнародного права у сучасний період	Поняття та особливості міжнародного права у сучасний період	2	2
2. Взаємодія та взаємовплив міжнародного та національного права	Взаємодія та взаємовплив міжнародного та національного права	4	
3. Система сучасного міжнародного права	Система сучасного міжнародного права	2	
4. Регіональні системи міжнародного права	Регіональні системи міжнародного права	4	
Модуль 2. НАЦІОНАЛЬНЕ ПРАВО У ЙОГО ВЗАЄМОДІЇ ІЗ МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ			
5. Правові системи сучасності	Правові системи сучасності	1	
6. Особливості джерел у правових системах сучасності	Особливості джерел у правових системах сучасності	1	
7. Конфлікт юрисдикцій правових систем	Конфлікт юрисдикцій правових систем.	2	2
8. Універсализація та уніфікація національних правових систем	Універсализація та уніфікація національних правових систем	2	
Усього		18	4

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ РЕГУЛЯТОРНИЙ МЕХАНІЗМ			
1. Поняття та особливості міжнародного права у сучасний період	Поняття та особливості міжнародного права у сучасний період	2	
2. Взаємодія та взаємовплив міжнародного та національного права	Взаємодія та взаємовплив міжнародного та національного права	4	
3. Система сучасного міжнародного права	Система сучасного міжнародного права	2	
4. Регіональні системи міжнародного права	Регіональні системи міжнародного права	4	
Модуль 2. НАЦІОНАЛЬНЕ ПРАВО У ЙОГО ВЗАЄМОДІЇ ІЗ МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ			

5. Правові системи сучасності	Правові системи сучасності	1	
6. Особливості джерел у правових системах сучасності	Особливості джерел у правових системах сучасності	1	
7. Конфлікт юрисдикцій правових систем	Конфлікт юрисдикцій правових систем	2	2
8. Універсализація та уніфікація національних правових систем	Універсализація та уніфікація національних правових систем	2	
Усього		22	2

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне право та національні правові системи» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами **поточного контролю** знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять упродовж семестру студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *залік*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Залік складається в усній формі за білетами до заліку. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)	Самостійна робота	Іспит (підсумковий)	Загальна оцінка знань
------------------	---------------------------------------	-------------------	---------------------	-----------------------

	Модуль № 1	Модуль № 2		контроль)	
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Міжнародне право та національні правові системи»

Систематичність та активність роботи на лекціях оцінюється викладачем від 0 до 4 балів, виходячи з наступних критеріїв:

4 бали – у разі відвідування (відпрацювання пропущених) здобувачем вищої освіти усіх лекцій з навчальної дисципліни протягом семестру та роботи на них;

0 балів – у разі наявності пропущених (невідпрацьованих пропущених) лекцій з навчальної дисципліни протягом семестру або відсутність активності в освоєнні навчального матеріалу на них.

Оцінка визначається викладачем, який веде практичні заняття, на підставі даних журналу академічної групи та інформації, наданої лектором, на останньому практичному занятті відповідного семестру та включається до оцінки за ПК поточного семестру (навчального року).

Результати оцінювання роботи здобувача вищої освіти фіксуються у журналі обліку роботи викладача, відповідній відомості та оприлюднюються за допомогою електронної системи контролю навчання.

кількість балів	критерії оцінювання
13-14	Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин; відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважних причин; вирішення завдань до кожного практичного завдання; висока активність роботи на практичних заняттях; засвоєння всього матеріалу тем змістовного модуля; повні та обґрунтовані відповіді при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми; вміння мислити абстрактно та узагальнено; здатність публічно представити матеріал.

11-12	Систематичне відвідування практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин; відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважних причин; вирішення завдань до кожного практичного завдання; висока активність роботи на практичних заняттях; засвоєння всього матеріалу тем змістовного модуля; повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми; здатність публічно представити матеріал.
9-10	Наявність пропущених практичних занять; відпрацювання тем пропущених практичних занять; вирішення завдань до кожного практичного завдання; активна робота на практичних заняттях; засвоєння основних положень тем змістовного модуля; допущення декількох незначних помилок при розв'язанні завдань (казусів); здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання; уміння опрацьовувати та застосовувати акти законодавства; обізнаність із постановами та роз'ясненнями вищих судових інстанцій; здатність публічно представити матеріал.
7-8	Наявність пропущених практичних занять; відпрацювання тем пропущених практичних занять; епізодична відсутність рішень завдань (казусів); участь у роботі на практичних заняттях; засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного модуля; неповні відповіді при розв'язанні завдань (казусів); складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання; певні складності при застосуванні актів законодавства; здатність публічно представити матеріал.
5-6	Несистематичне відвідування практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин; наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять; епізодична відсутність рішень завдань (казусів); участь у роботі на практичних заняттях; засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного модуля; неповні відповіді, допущення помилок при розв'язанні завдань (казусів); великі складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання; певні складності при застосуванні актів законодавства; невпевнені навички публічного представлення матеріалу.

3-4	Епізодичне відвідування практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин; наявність невідпрацьованих тем пропущених практичних занять; епізодична відсутність рішень завдань (казусів); пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з сторони викладача); наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного модуля; неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при розв'язанні завдань (казусів); невміння визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання; невпевнені навички застосування актів законодавства; невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
1-2	Систематичні пропуски практичних занять без поважних причин; наявність невідпрацьованих тем пропущених практичних занять; систематична відсутність рішень завдань (казусів); пасивність у роботі на практичних заняттях; відсутність знань за темами змістовного модуля; неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань (казусів); нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання; не достатні навички застосування актів законодавства
0	Систематичні пропуски практичних занять без поважних причин; теми пропущених практичних занять не відпрацьовані; систематична відсутність рішень завдань (казусів); пасивність у роботі на практичних заняттях; відсутність знань за темами змістовного модуля; неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при розв'язанні завдань (казусів); нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання; відсутність навичок застосування актів законодавства; невміння публічно представляти матеріал.

Самостійна робота здобувача вищої освіти із навчальної дисципліни «Міжнародне право та національні правові системи» виконується у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляд судової практики;
5. есе за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, у т.ч. іноземної;
7. термінологічного словника.

Враховуючи різноманіття форм самостійної роботи, і той факт, що остання оцінюється в діапазоні від 0 до 8 балів, як критерії її оцінювання використовуються такі показники:

- складність форми обраної студентом самостійної роботи;
- ступінь самостійності виконання роботи;
- творчий характер роботи;
- внутрішня послідовність, логічність і завершеність роботи.

Форми самостійної роботи, зазначені в пунктах 1-4 притаманний науковий характер, а тому вони оцінюються у діапазоні від 0 до 8 балів. Форми самостійної роботи, зазначені в пунктах 5-7, мають переважно теоретично-прикладний характер, а тому вони оцінюються у діапазоні від 0 до 4 балів.

Розрахункова шкала для оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти:

Кількість балів		Критерії оцінювання
робота наукового характеру	робота теоретично-прикладного характеру	
8	4	робота має самостійний, творчий характер; роботі притаманна внутрішня послідовність, логічність і завершеність.
7	3	робота має самостійний характер; робота містить протиріччя, відсутня достатня аргументація висновків та завершеність у них.
6	2	Робота має самостійний характер, але містить хибні та неаргументовані висновки
5		Робота має самостійний характер, але не враховує зміни чинного законодавства
4	1	Робота має самостійний характер, але не містить аналізу матеріалів правозастосовної практики
3		Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, але включає аналіз чинного законодавства.
2	0	Робота не має самостійного характеру, містить хибні та неаргументовані висновки, протиріччя з положеннями чинного законодавства, проте робота відповідає вимогам до оформлення відповідного виду робіт.
1		Робота не має самостійного характеру; в роботі відсутні висновки;

	не відповідає вимогам що пред'являються до оформлення відповідного виду робіт.
0	Індивідуальна робота не виконана

Розрахункова шкала для оцінювання підсумкового контролю знань здобувача вищої освіти:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії(за кожною з оцінок)
Іспит	Мах 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також матеріали правозастосовної практики його реалізації. 3. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також знайомство із матеріалами правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Наявність окремих пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Наявність пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.

		3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 4. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Наявність значних пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 4. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 2. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 3. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань чинного вітчизняного законодавства та значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Міжнародне право та національні правові системи» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Основні нормативно-правові акти

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text (дата звернення: 27.08.2020).
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Декларація про державний суверенітет України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Закон України «Про міжнародні договори України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> 2GeSeRP (дата звернення: 27.08.2020).
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
7. Положення про порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних договорів України міжвідомчого характеру, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. N 422. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-94-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

1. Міжнародне право в документах / За заг. ред. М.В. Буроменського. – Х., 2003.
2. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М.В. Буроменського. – К.: Юринком Інтер, 2006. – 336 с.
3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожний О.В. Міжнародне право. Основи теорії. Підручник. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
4. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом / Пер. з англ. – Харків: Консум, 2000. – 592 с.
5. Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле. Международное публичное право: В 2-х т. / Пер. с фр. – К.: Сфера, 2000-2001.
6. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть. – М.: Издательство БЕК, 1997. – 371 с.
7. Броунли Я. Международное право (в двух книгах). – М.: Прогресс, 1977.
8. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. – К.: Вища школа, 1981. – 311 с.
9. Гелей С.Д., Ритар С. М. Політико-правові системи світу: Навч. посіб. - К., 2006.
10. Давид Р, Жоффре-Спиннози К. Основные правовые системы современности. — М., 1999.
11. Дмитриев А. І., Шепель А. О. Порівняльне правознавство: Навч. посіб. — К., 2003.
12. Журавський В. С., Зайчук О. В., Копыленко О. Л., Онищенко Н. М. Правові системи сучасності Глобалізація. Демократизм. Розвиток. - К., 2003.
13. Зайчук О. В., Онищенко Н. М. Вступ до теорії правових систем. - К., 2006.
14. Луць Л. А. Сучасні правові системи світу — Львів, 2003.
15. Лукашук И.И. Конституции государств и международное право. – М.: Спарк, 1999. – 124 с.
16. Семенов В.С., Трагнюк О.Я. Міжнародно-правові аспекти Конституції України. – К.: ІнЮре, 1997.
17. Мартыненко А. П. Права народов в современном международном праве. – К.: Наукова думка, 1993. – 162 с.

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційне інтернет-представництво Президента України : <https://president.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020)

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020)

Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020)

Офіс реформ Кабінету Міністрів України URL: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/ofis-reform-kabinetu-ministriv-ukrainu> (дата звернення: 27.08.2020)

Конституційний Суд України URL: <http://www.ccu.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2020)

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Європейського Суду з прав людини. URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Суду ЄС. URL: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_en (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт ООН. URL: <https://www.un.org/en/> (дата звернення: 27.08.2020).

Офіційний сайт Social Science Research Network. URL: <https://www.ssrn.com/index.cfm/en/> (дата звернення: 27.08.2020).

7.4. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM). Доступ можливий у читальному залі Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (м. Полтава, Першотравневий проспект, 5, 1-й поверх).